

DECIZIA (PESC) 2024/656 A CONSILIULUI

din 19 februarie 2024

**privind sprijinul Uniunii pentru activitățile Agenției Internaționale pentru Energie Atomică în
domeniul siguranței nucleare**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 28 alineatul (1) și articolul 31 alineatul (1),

având în vedere propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

- (1) La 12 decembrie 2003, Consiliul European a adoptat Strategia UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (denumită în continuare „strategia”).
- (2) Uniunea se implică în prezent în mod activ în punerea în aplicare a strategiei și dă curs măsurilor enumerate în capitolul III din respectiva strategie, în special prin sprijin financiar pentru proiecte specifice desfășurate de instituții multilaterale, precum Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA).
- (3) În cadrul punerii în aplicare a strategiei, Consiliul a adoptat patru acțiuni comune și patru decizii privind susținerea activităților AIEA, și anume Acțiunile comune 2004/495/PESC ⁽¹⁾, 2005/574/PESC ⁽²⁾, 2006/418/PESC ⁽³⁾, 2008/314/PESC ⁽⁴⁾ și Deciziile 2010/585/PESC ⁽⁵⁾, 2013/517/PESC ⁽⁶⁾, (PESC) 2016/2383 ⁽⁷⁾ prelungită prin (PESC) 2020/755 ⁽⁸⁾ și (PESC) 2020/1656 ⁽⁹⁾ prelungită prin (PESC) 2022/1852 ⁽¹⁰⁾. Această susținere din partea Uniunii ar trebui să continue.

⁽¹⁾ Acțiunea comună 2004/495/PESC a Consiliului din 17 mai 2004 privind sprijinirea activităților AIEA desfășurate în cadrul programului său de siguranță nucleară și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 182, 19.5.2004, p. 46).

⁽²⁾ Acțiunea comună 2005/574/PESC a Consiliului din 18 iulie 2005 privind sprijinul pentru activitățile AIEA în domeniile siguranței și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 193, 23.7.2005, p. 44).

⁽³⁾ Acțiunea comună 2006/418/PESC a Consiliului din 12 iunie 2006 privind sprijinul pentru activitățile AIEA în domeniile siguranței și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 165, 17.6.2006, p. 20).

⁽⁴⁾ Acțiunea comună 2008/314/PESC a Consiliului din 14 aprilie 2008 privind sprijinirea activităților AIEA în domeniile siguranței și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 107, 17.4.2008, p. 62).

⁽⁵⁾ Acțiunea comună 2010/585/PESC din 27 septembrie 2010 privind sprijinirea activităților AIEA în domeniile siguranței și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 259, 1.10.2010, p. 10).

⁽⁶⁾ Decizia 2013/517/PESC a Consiliului din 21 octombrie 2013 privind sprijinul acordat de Uniune pentru activitățile Agenției Internaționale pentru Energie Atomică în domeniile siguranței și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 281, 23.10.2013, p. 6).

⁽⁷⁾ Decizia (PESC) 2016/2383 a Consiliului din 21 decembrie 2016 privind sprijinul acordat de Uniune pentru activitățile Agenției Internaționale pentru Energie Atomică în domeniul siguranței nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 352, 23.12.2016, p. 74).

⁽⁸⁾ Decizia (PESC) 2020/755 a Consiliului din 8 iunie 2020 de modificare a Deciziei (PESC) 2016/2383 privind sprijinul acordat de Uniune pentru activitățile Agenției Internaționale pentru Energie Atomică în domeniul siguranței nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 179 I, 9.6.2020, p. 2).

⁽⁹⁾ Decizia (PESC) 2020/1656 a Consiliului din 6 noiembrie 2020 privind sprijinul Uniunii pentru activitățile Agenției Internaționale pentru Energie Atomică (AIEA) în domeniul siguranței nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 372 I, 9.11.2020, p. 4).

⁽¹⁰⁾ Decizia (PESC) 2022/1852 a Consiliului din 4 octombrie 2022 de modificare a Deciziei (PESC) 2020/1656 privind sprijinul Uniunii pentru activitățile Agenției Internaționale pentru Energie Atomică (AIEA) în domeniul siguranței nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 257, 5.10.2022, p. 10).

- (4) Busola strategică pentru securitate și apărare din 2022 se referă la amenințarea persistentă a proliferării armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora, la extinderea arsenalelor nucleare, la dezvoltarea de noi sisteme de arme, precum și la amenințările cu utilizarea armelor nucleare de către unele țări și exprimă obiectivul Uniunii de a consolida acțiunile concrete în sprijinul obiectivelor de dezarmare, neproliferare și control al exporturilor de armament.
- (5) Punerea în aplicare din punct de vedere tehnic a prezentei decizii ar trebui să fie încredințată AIEA. Acțiunea, astfel cum este sprijinită de Uniune, este finanțată printr-o contribuție extrabugetară la AIEA,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

- (1) În vederea punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă, a Strategiei globale a UE pentru politica externă și de securitate a Uniunii Europene și a Buselei strategice pentru securitate și apărare, Uniunea sprijină în continuare activitățile AIEA prin intermediul unei acțiuni operaționale.
- (2) Obiectivele generale ale acțiunii menționate la alineatul (1) sunt:
 - (a) promovarea aderării la instrumente internaționale relevante din punct de vedere juridic și fără caracter juridic obligatoriu pentru a consolida siguranța nucleară la nivel mondial;
 - (b) acordarea de asistență statelor în ceea ce privește instituirea, menținerea și susținerea regimurilor naționale de siguranță nucleară pentru materialele nucleare și alte materiale radioactive, inclusiv în timpul transportului, precum și pentru instalațiile asociate utilizate în scopuri pașnice;
 - (c) sprijinirea AIEA în îndeplinirea rolului central de facilitare și consolidare a cooperării internaționale și de creștere a vizibilității și a sensibilizării prin intermediul comunicării privind siguranța nucleară.
- (3) Obiectivele specifice ale acțiunii menționate la alineatul (1) sunt:
 - (a) furnizarea de asistență în materie de siguranță nucleară Ucrainei;
 - (b) consolidarea participării femeilor la cariere legate de siguranța nucleară, în special la programul de burse Marie Skłodowska-Curie;
 - (c) întărirea capacităților de consolidare a siguranței nucleare în statele membre ale AIEA.
- (4) În anexă figurează o descriere detaliată a acțiunii menționate la alineatul (1).

Articolul 2

- (1) Înalțul Reprezentant (ÎR) este responsabil de punerea în aplicare a prezentei decizii.
- (2) AIEA pune în aplicare din punct de vedere tehnic acțiunea menționată la articolul 1.
- (3) AIEA îndeplinește sarcina menționată la alineatul (2) sub responsabilitatea ÎR. În acest scop, ÎR încheie acordurile necesare cu AIEA.

Articolul 3

- (1) Valoarea de referință financiară pentru implementarea acțiunii menționate la articolul 1 este de 7 200 000 EUR.
- (2) Cheltuielile finanțate din valoarea de referință prevăzută la alineatul (1) sunt gestionate în conformitate cu normele și procedurile aplicabile bugetului general al Uniunii.

(3) Comisia supraveghează gestionarea corespunzătoare a cheltuielilor finanțate din valoarea de referință menționată la alineatul (1). În acest scop, Comisia încheie un acord de contribuție cu AIEA. Acordul de contribuție prevede că AIEA trebuie să asigure vizibilitatea contribuției Uniunii în mod proporțional cu cuantumul acesteia.

(4) Comisia depune eforturile necesare pentru a încheia acordul menționat la alineatul (3) cât mai curând posibil după intrarea în vigoare a prezentei decizii. Aceasta informează Consiliul cu privire la eventualele dificultăți din cursul acestui proces și cu privire la data încheierii acordului.

Articolul 4

(1) ÎR raportează Consiliului cu privire la punerea în aplicare a prezentei decizii pe baza unor rapoarte periodice ale AIEA. Rapoartele stau la baza evaluării realizate de către Consiliu.

(2) Comisia furnizează informații cu privire la aspectele financiare ale implementării acțiunii menționate la articolul 1.

Articolul 5

(1) Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

(2) Prezenta decizie expiră în 36 de luni de la încheierea acordului menționat la articolul 3 alineatul (3). Cu toate acestea, prezenta decizie expiră în șase luni de la data intrării sale în vigoare în cazul în care niciun acord nu a fost încheiat în termenul menționat.

Adoptată la Bruxelles, 19 februarie 2024.

Pentru Consiliu

Președintele

J. BORRELL FONTELLES

ANEXĂ

DOCUMENT DE PROIECT

SPRIJINUL UE ACORDAT AGENȚIEI INTERNAȚIONALE PENTRU ENERGIE ATOMICĂ (AIEA) ÎN DOMENIUL SIGURANȚEI NUCLEARE ÎN CADRUL PUNERII ÎN APLICARE A STRATEGIEI UE ÎMPOTRIVA PROLIFERĂRII ARMELOR DE DISTRUGERE ÎN MASĂ

CICLUL IX (2024-2027)

1. INTRODUCERE

Agencia Internațională pentru Energie Atomică (AIEA) și Comisia Europeană (denumite în continuare „autoritatea contractantă”) au cooperat în temeiul Acordului-cadru financiar și administrativ (FAFA) dintre Comunitatea Europeană și Organizația Națiunilor Unite, semnat la 29 aprilie 2003, la care organizația a aderat la 17 septembrie 2004, astfel cum a fost adaptat la 31 decembrie 2018 între Comisia Europeană și ONU.

UE subliniază în mod regulat necesitatea de a consolida în continuare siguranța nucleară la nivel mondial pentru a preveni terorismul nuclear și a facilita dezvoltarea utilizării în scopuri pașnice a tehnologiei nucleare și recunoaște rolul central al AIEA în consolidarea cadrului de siguranță nucleară la nivel mondial, în coordonarea cooperării internaționale în activitățile de siguranță nucleară și în furnizarea de asistență tehnică statelor membre.

Începând din 2004, UE a oferit sprijin financiar activităților AIEA în domeniul siguranței nucleare, prin intermediul a opt cicluri succesive de contribuții. Agenția desfășoară proiecte care abordează nevoile de dezvoltare ale statelor sale membre în domenii incluse în domeniul de aplicare al Instrumentului de politică externă (FPI) al autorității contractante.

Elementele propuse ale acțiunii se bazează pe Planul de siguranță nucleară al AIEA pentru perioada 2022-2025, aprobat de Consiliul guvernatorilor al AIEA la 14 septembrie 2021 și confirmat în cadrul conferinței generale la 15 septembrie 2021 [CG(65)/24].

Prin rezoluțiile conferinței generale, statele membre au afirmat că responsabilitatea pentru siguranța nucleară în cadrul unui stat revine în întregime statului respectiv și că sunt conștiente de responsabilitățile fiecărui stat membru, în conformitate cu obligațiile sale naționale și internaționale respective, de a menține în orice moment siguranța nucleară efectivă și cuprinzătoare a tuturor materialelor nucleare și a altor materiale radioactive.

Acțiunea propusă este, de asemenea, definită în concordanță cu programul 3.5 din programul și bugetul agenției.

Activitățile din cadrul prezentului document de acțiune vor fi coordonate și completate de alte contribuții voluntare la Fondul pentru siguranță nucleară al Organizației și la fondurile bugetare obișnuite ale AIEA și vor fi puse în aplicare ca o acțiune cu donatori multipli.

2. OBIECTIV GENERAL

În cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă, obiectivul general al acestei acțiuni a UE este de a sprijini activitățile desfășurate de Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA) în domeniul siguranței nucleare, după cum urmează:

- promovarea aderării la instrumente internaționale relevante din punct de vedere juridic și fără caracter juridic obligatoriu pentru a consolida siguranța nucleară la nivel mondial.
- acordarea de asistență statelor în ceea ce privește instituirea, menținerea și susținerea regimurilor naționale de siguranță nucleară pentru materialele nucleare și alte materiale radioactive, inclusiv în timpul transportului, precum și pentru instalațiile asociate utilizate în scopuri pașnice.
- sprijinirea AIEA în îndeplinirea rolului central de facilitare și consolidare a cooperării internaționale și de creștere a vizibilității și a sensibilizării prin intermediul comunicării privind siguranța nucleară.

3. OBIECTIVE SPECIFICE

Pentru a atinge acest obiectiv general, acțiunea este structurată în jurul următoarelor obiective specifice:

OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 1	Asistență în materie de siguranță nucleară acordată Ucrainei
OBIECTIVUL SPECIFIC nr. 2	Educație axată pe gen/Programul de burse Marie Skłodowska-Curie
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 3	Întărirea capacităților de consolidare a siguranței nucleare

4. DESCRIEREA REZULTATELOR ȘI A ACTIVITĂȚILOR PENTRU FIECARE OBIECTIV SPECIFIC

OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 1 – FURNIZAREA DE ASISTENȚĂ ÎN MATERIE DE SIGURANȚĂ NUCLEARĂ UCRAINEI

Context

Începând din februarie 2022, agenția a oferit sprijin pentru a contribui la asigurarea funcționării în condiții de siguranță și securitate a instalațiilor nucleare și a activităților care implică surse radioactive din Ucraina. Aceasta include efectuarea unor evaluări imparțiale ale situației legate de siguranța, securitatea și garanțiile nucleare; furnizarea de expertiză tehnică și consiliere; furnizarea de echipamente legate de siguranța nucleară și de securitate și schimbul de informații relevante cu comunitatea internațională. Evenimentele care au afectat energia electrică din afara amplasamentului pentru toate centralele nucleare constituie o evoluție îngrijorătoare. Aceasta a subliniat necesitatea ca agenția să își intensifice și să își aprofundeze în continuare activitatea tehnică în Ucraina, cu scopul de a contribui la stabilizarea situației și la prevenirea unui incident sau accident nuclear. Acest lucru a fost realizat, printre altele, prin stabilirea unei prezențe continue a personalului agenției în toate amplasamentele nucleare din Ucraina, precum și prin stabilirea celor cinci principii concrete pentru protejarea centralei nucleare Zaporijia.

În Rezoluția GOV/2022/17, Consiliul guvernatorilor al AIEA a solicitat directorului general și secretariatului „să continue să monitorizeze îndeaproape situația [din Ucraina], acordând o atenție deosebită siguranței și securității instalațiilor nucleare ale Ucrainei, și să raporteze Consiliului cu privire la aceste elemente, după caz”; în Rezoluția GOV/2022/58, Consiliul guvernatorilor a solicitat directorului general „să continue să monitorizeze îndeaproape situația și să prezinte rapoarte oficiale consiliului cu privire la aceste aspecte, atât timp cât este necesar”; și în Rezoluția GOV/2022/71, Consiliul guvernatorilor a solicitat directorului general „să continue să monitorizeze îndeaproape situația [din Ucraina] și să prezinte periodic rapoarte oficiale consiliului cu privire la aceste aspecte, atât timp cât este necesar.”

În rezoluția GC(67)/RES/16, conferința generală și-a exprimat sprijinul deplin pentru „prezența fizică continuă și consolidată a Misiunii de sprijin și asistență a AIEA pentru Zaporijia, având în vedere riscurile actuale pentru siguranța nucleară, securitatea și punerea în aplicare a garanțiilor nucleare în cadrul centralei nucleare de la Zaporijia” și pentru „furnizarea în continuare de către agenție, la cerere, de sprijin și asistență tehnică Ucrainei pentru a contribui la asigurarea funcționării în condiții de siguranță și securitate a instalațiilor nucleare și a activităților care implică surse radioactive, inclusiv prezența fizică continuă a experților tehnici ai AIEA la centralele nucleare Cernobil, Rivne, Hmelnițki și Ucraina de Sud.”

Detașarea experților AIEA în materie de siguranță și securitate nucleară în toate cele cinci centrale nucleare ucrainene a avut loc în ianuarie 2023. Prezența acestora permite agenției să furnizeze comunității internaționale informații fiabile cu privire la situația siguranței și securității din fiecare amplasament, în timp ce experții noștri asistă personalul tehnic al centralelor în numeroasele provocări cu care se confruntă în funcționarea instalațiilor nucleare în timpul războiului.

Începând cu 1 noiembrie 2022, UE a acordat sprijin financiar Ucrainei pentru asistența în materie de siguranță nucleară în cadrul ciclului VIII al acțiunii UE în domeniul siguranței nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (rubrica 7). Obiectivul specific nr. 1 reprezintă o continuare a acestei activități.

Rezultatul nr. 1: Sunt desfășurate misiuni de experți ale personalului agenției în Ucraina, iar situația legată de siguranța nucleară este evaluată în permanență.

Activități preconizate pentru rezultatul nr. 1:

— Cursuri de formare în domeniul securității pentru pregătirea deplasărilor personalului în Ucraina;

— misiuni ale AIEA în Ucraina.

Rezultatul nr. 2: Siguranța nucleară a materialelor și a instalațiilor nucleare, a materialelor radioactive utilizate, a depozitării și a instalațiilor conexe, precum și protecția fizică sunt îmbunătățite pe parcursul furnizării de echipamente, inclusiv repararea, consolidarea și modernizarea sistemelor de protecție fizică existente.

Activități preconizate pentru rezultatul nr. 2:

- Evaluarea și definirea în continuare a nevoilor de echipamente exprimate de omologii ucraineni pentru a permite achiziții publice adecvate,
- Achiziționarea de echipamente,
- Posibile cursuri de formare.

Rezultatul nr. 3: Atunci când este posibil, în funcție de situația de pe teren, AIEA acordă asistență autorității competente din Ucraina pentru a recâștiga controlul reglementar asupra surselor radioactive care nu fac obiectul controlului reglementar.

Activități preconizate pentru rezultatul nr. 3:

- Misiuni,
- Posibile contracte de consultanță.

OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 2 – CONSOLIDAREA PARTICIPĂRII FEMEILOR LA CARIERELE ÎN DOMENIUL SIGURANȚEI NUCLEARE PRIN EDUCAȚIE AXATĂ PE GEN (PROGRAMUL DE BURSE MARIE SKŁODOWSKA-CURIE)

Context

Programul de burse Marie Skłodowska-Curie urmărește să contribuie la creșterea numărului de femei în domeniul nuclear, sprijinind o forță de muncă incluzivă atât pentru bărbați, cât și pentru femei, care să contribuie la inovarea științifică și tehnologică la nivel mondial și să le stimuleze.

Programul urmărește să inspire și să încurajeze tinerele femei să urmeze o carieră în domeniul nuclear, oferind studentelor foarte motivate burse pentru programe de masterat în domeniul nuclear în universități acreditate și o oportunitate de a urma un stagiu facilitat de AIEA pentru o perioadă de până la 12 luni.

Obiectivul specific nr. 2 este propus în continuarea rubricii 6 din acțiunea anterioară a UE.

Scopul acestuia este să inspire și să încurajeze tinerele să urmeze o carieră în domeniul științelor și tehnologiei nucleare și al studiilor de neproliferare, oferind burse unor studenți foarte motivate și talentați pentru programe universitare de ciclul II sau III, precum și posibilități de stagii în cadrul AIEA. Pe termen lung, programul va contribui la formarea unei noi generații de lideri în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii, care vor impulsiona evoluțiile științifice și tehnologice în țările lor.

Rezultatul nr. 1: Programul va acorda finanțare studenților pentru burse pentru o perioadă de până la doi ani.

Activități preconizate pentru rezultatul nr. 1:

- Selecția studenților
- Acordarea de burse

Rezultatul nr. 2: Studenților li se va oferi posibilitatea de a urma un stagiu facilitat de AIEA pentru o perioadă de până la 12 luni.

Activități preconizate pentru rezultatul nr. 2:

- Identificarea oportunităților de stagii
- Acordarea de stagii.

OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 3 – ÎNTĂRIREA CAPACITĂȚILOR DE CONSOLIDARE A SIGURANȚEI NUCLEARE

Agencia continuă să primească un volum ridicat de cereri de sprijin pentru educație și formare în toate domeniile tehnice ale siguranței nucleare. Pentru a răspunde acestor solicitări și pentru a ajuta statele să instituie și să susțină regimuri naționale de siguranță nucleară în sens mai larg, AIEA pune în aplicare asistența pentru consolidarea capacităților, inclusiv prin intermediul Centrului de formare și demonstrare în domeniul securității nucleare (NSTDC). Această asistență se bazează pe o evaluare de bază a nevoilor și priorităților statelor în materie de siguranță nucleară.

COMPONENTA A – DEZVOLTAREA SCENARIULUI DE REFERINȚĂ PENTRU CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR: SPRIJIN ACORDAT STATELOR ÎN EVALUAREA NEVOILOR ȘI PRIORITĂȚILOR ÎN MATERIE DE SIGURANȚĂ NUCLEARĂ (INSSP)**Context**

AIEA acordă asistență statelor în ceea ce privește instituirea, menținerea și susținerea regimurilor naționale de siguranță nucleară pentru materialele nucleare și alte materiale radioactive, inclusiv în timpul transportului, precum și pentru instalațiile asociate utilizate în scopuri pașnice.

Pentru a permite această asistență, AIEA a elaborat Planul de sustenabilitate integrat pentru siguranța nucleară (INSSP), care oferă statelor, la cerere, un cadru sistematic și cuprinzător pentru revizuirea regimurilor lor de siguranță nucleară și pentru identificarea domeniilor în care acestea trebuie consolidate. Planurile evidențiază, de asemenea, orice asistență necesară pentru a sprijini dezvoltarea unui regim eficace și durabil de siguranță nucleară.

Împreună cu AIEA, statul își consolidează nevoile prioritare în materie de siguranță nucleară într-un INSSP. Fiecare INSSP este adaptat la nevoile specifice ale statului, pe baza orientărilor furnizate în publicațiile din colecția „Siguranță nucleară”.

Obiectivul specific nr. 3 este de a consolida sprijinul acordat statelor în evaluarea nevoilor și priorităților în materie de siguranță nucleară. Acest lucru se va realiza prin furnizarea unui cadru cuprinzător pentru a identifica sistematic și a prioritiza nevoile statelor în materie de siguranță nucleară și pentru sprijinirea planificării și prioritizării acordării de asistență din partea agenției în materie de siguranță nucleară statelor, precum și prin facilitarea cooperării și coordonării internaționale în ceea ce privește satisfacerea nevoilor statelor membre în materie de siguranță nucleară.

Rezultatul nr. 1: Elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de sustenabilitate integrat pentru siguranța nucleară (INSSP) la nivel de stat pentru a identifica și a acorda prioritate nevoilor în materie de siguranță nucleară.**Activități preconizate pentru rezultatul nr. 1:**

— Punerea în aplicare a misiunilor de evaluare a INSSP și punerea în aplicare a misiunilor de finalizare a INSSP.

Rezultatul nr. 2: Îmbunătățirea în continuare a înțelegerii comune a importanței siguranței nucleare și a componentelor esențiale ale regimului de siguranță nucleară.**Activități preconizate pentru rezultatul nr. 2:**

— Ateliere regionale de coordonare

COMPONENTA B – CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII CIBERNETICE**Context**

Statele membre continuă să recunoască amenințarea atacurilor cibernetice și impactul lor potențial asupra siguranței nucleare, precum și necesitatea de a lua măsuri de securitate eficace împotriva unor astfel de atacuri. Cererile din partea statelor membre pentru asistență în domeniul securității informațiilor și a securității cibernetice, inclusiv cererile de sprijin pentru elaborarea de reglementări în materie de securitate cibernetică, a crescut și se preconizează că va continua să crească.

Agencia continuă să acorde asistență statelor membre în ceea ce privește sensibilizarea cu privire la amenințarea reprezentată de atacurile cibernetice și la impactul lor potențial asupra siguranței nucleare, prin sprijinirea statelor în luarea unor măsuri de securitate eficace împotriva unor astfel de atacuri și prin îmbunătățirea capacităților lor relevante în materie de siguranță nucleară.

Consolidarea capacităților în materie de securitate cibernetică și de securitate a informațiilor în statele membre prin sensibilizarea cu privire la amenințarea reprezentată de atacurile cibernetice și la impactul lor potențial asupra siguranței nucleare, sprijinirea statelor în luarea unor măsuri de securitate eficace împotriva unor astfel de atacuri.

Aceasta contribuie la obținerea unor capacități sporite în materie de securitate a informațiilor și de securitate cibernetică la nivel de stat și la nivelul instalațiilor pentru a sprijini prevenirea, detectarea și răspunsul la incidentele de securitate cibernetică care au potențialul de a avea un impact negativ direct sau indirect asupra siguranței și securității nucleare.

Rezultatul nr. 1: Profesioniștii din domeniul securității nucleare sunt instruiți cu privire la securitatea cibernetică și securitatea informațiilor, inclusiv cu privire la conceptele de bază ale securității cibernetică, cum ar fi amenințările, riscurile și controalele de securitate.

Activități preconizate pentru rezultatul nr. 1:

— Cursuri de formare internaționale, regionale și naționale.

COMPONENTA C – CONSOLIDAREA ARHITECTURII DE DETECTARE A SIGURANȚEI NUCLEARE A STATELOR PRIN CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR

Context

Comunitatea internațională a recunoscut amenințarea gravă reprezentată de materialele nucleare și alte materiale radioactive care nu fac obiectul controlului de reglementare; prin urmare, sunt necesare eforturi continue pentru consolidarea capacităților naționale de instituire și menținere a unor arhitecturi naționale eficace de detectare în materie de siguranță nucleară. Agenția elaborează orientări cuprinzătoare în materie de siguranță nucleară pentru a contribui la eforturile globale de realizare a unor obiective eficace în materie de siguranță nucleară și a elaborat o abordare bazată pe proiecte împreună cu statele membre, pentru a promova utilizarea orientărilor AIEA în materie de siguranță nucleară prin evaluări *inter pares*, servicii de consiliere, activități de consolidare a capacităților și asistență pentru desfășurarea echipamentelor de detectare. Abordarea bazată pe proiecte identifică o structură clară de asistență și sprijin pentru state în dezvoltarea unui set integrat de sisteme și măsuri de siguranță nucleară, pe baza unui cadru juridic și de reglementare adecvat, care constituie o strategie națională și capacitățile asociate de detectare a materialelor nucleare și a altor materiale radioactive care nu fac obiectul controlului de reglementare.

Agenția s-a confruntat, de asemenea, cu o cerere sporită de cursuri de formare a formatorilor pentru instructorii ofițerilor din prima linie cu privire la detectarea materialelor nucleare și a altor materiale radioactive care nu fac obiectul controlului de reglementare.

Componenta C va sprijini consolidarea și menținerea arhitecturilor naționale eficace de detectare în materie de siguranță nucleară în state, prin consolidarea capacităților de a întări și a îmbunătăți capacitățile de detectare, localizare și interdicere a materialelor nucleare și a altor materiale radioactive care nu fac obiectul controlului de reglementare.

Rezultatul nr. 1: Capabilitățile statelor de a detecta infracțiunile sau actele neautorizate săvârșite cu intenție care implică materiale nucleare și alte materiale radioactive sunt consolidate prin cursuri de formare, misiuni de experți, evaluări *inter pares* și exerciții de simulare pe teren sau pe calculator

Activități preconizate pentru rezultatul nr. 1:

- Cursuri de formare internaționale și regionale pentru consolidarea capacităților în diferitele domenii ale arhitecturii de detectare,
- Exerciții de simulare pe teren sau teoretice.

COMPONENTA D – CONSOLIDAREA SECURITĂȚII TRANSPORTURILOR STATELOR PRIN CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR

Context

Materialele nucleare și alte materiale radioactive pot fi vulnerabile la amenințările la adresa securității în timpul transportului. AIEA ajută statele să pună în aplicare și să mențină un regim național de siguranță nucleară pentru transportul acestor materiale.

Unul dintre elementele-cheie ale acestei asistențe este furnizat prin consolidarea capacităților. Formarea este pusă în aplicare la nivel internațional și regional, pentru a oferi omologilor naționali implicați în securitatea transporturilor înțelegerea necesității unor măsuri de securitate în timpul transportului de materiale radioactive și cunoștințele necesare pentru dezvoltarea și punerea în aplicare a cerințelor naționale în materie de securitate a transporturilor. În cadrul acestor cursuri de formare, AIEA oferă o perspectivă cuprinzătoare asupra clasificării materialelor radioactive, a funcțiilor de securitate, a gestionării securității și a interfeței de siguranță și securitate. De asemenea, agenția oferă participanților posibilitatea de a se implica în discuții și exerciții bazate pe scenarii.

Se desfășoară misiuni ale agenției pentru revizuirea proiectului de regulament național privind transportul materialelor nucleare și al altor materiale radioactive în sprijinul finalizării regulamentului național privind transportul.

Rezultatul nr. 1: Omologii relevanți din statele membre sunt instruiți cu privire la securitatea transporturilor de materiale nucleare și de alte materiale radioactive.

Activități preconizate pentru rezultatul nr. 1:

— Cursuri de formare internaționale și regionale.

Rezultatul nr. 2: Proiectele de reglementări naționale privind transporturile în ceea ce privește transportul materialelor nucleare și al altor materiale radioactive sunt revizuite.

Activități preconizate pentru rezultatul nr. 2:

— Misiuni ale agenției

COMPONENTA E – CRIMINALISTICĂ NUCLEARĂ

Context

Examinarea materialelor nucleare și a altor materiale radioactive cu ajutorul tehnicilor analitice pentru a determina originea și istoricul acestor materiale este utilizată în contextul anchetelor de aplicare a legii sau al evaluării vulnerabilităților în materie de siguranță nucleară.

Rezultatele examinării sprijină răspunsul la utilizarea neautorizată a acestor materiale și ajută statele să ia decizii în cunoștință de cauză pentru a-și îmbunătăți practicile în materie de siguranță nucleară. AIEA ajută statele să își consolideze capacitățile în domeniul criminalisticii nucleare în special prin furnizarea de cursuri de formare și ateliere la nivel internațional și regional.

Cursurile de formare sunt factori-cheie în ceea ce privește sporirea cunoștințelor privind criminalistica nucleară pentru a preveni un eveniment legat de securitatea nucleară și a răspunde la acestea, pentru a familiariza personalul de intervenție cu colectarea de probe în sprijinul unei examinări criminalistice nucleare pentru a include stabilirea unui lanț de custodie, precum și orientarea practicienilor către metodologiile criminalistice nucleare actuale.

Rezultatul nr. 1: Omologii relevanți din statele membre sunt instruiți în domeniul criminalisticii nucleare pentru a preveni un eveniment legat de siguranța nucleară și a răspunde la acesta.

Activități preconizate pentru rezultatul nr. 1:

— Cursuri de formare internaționale și regionale

— Atelier internațional integrat privind gestionarea locului infracțiunii din punct de vedere radiologic și criminalistica nucleară

COMPONENTA F – SPRIJIN PENTRU CAPACITATEA STATELOR MEMBRE DE EDUCAȚIE ȘI FORMARE ÎN DOMENIUL SIGURANȚEI NUCLEARE

Context

Activitățile de educație și formare bazate pe o abordare sistematică sprijină statele în furnizarea către manageri și personal a cunoștințelor, aptitudinilor și atitudinilor necesare pentru a-și îndeplini sarcinile și atribuțiile în diverse domenii ale siguranței nucleare.

În 2023, agenția a înființat Centrul de formare și demonstrare în domeniul securității nucleare (NSTDC) în laboratoarele sale din Seibersdorf, care va completa oportunitățile de formare oferite în statele membre și în centrele de sprijin pentru siguranța nucleară și va întări consolidarea capacităților în materie de siguranță nucleară prin utilizarea tehnologiei și a expertizei avansate.

Sprijinul agenției pentru consolidarea capacităților la nivel național în domeniul siguranței nucleare continuă să fie pus în aplicare în strânsă colaborare cu statele, inclusiv prin activitățile Rețelei internaționale pentru educație în domeniul siguranței nucleare (INSEN), ale centrelor naționale de asistență în domeniul siguranței nucleare (NSSC-uri), ale Rețelei internaționale pentru centrele de formare și sprijin în materie de securitate nucleară (rețeaua NSSC) și ale centrelor de colaborare.

NSSC-urile contribuie la susținerea regimului național de siguranță nucleară prin sprijinirea autorităților competente, a persoanelor autorizate și a altor organizații cu responsabilități în materie de siguranță nucleară. Principalele funcții ale NSSC-urilor sunt:

— Dezvoltarea resurselor umane, în special prin furnizarea unui program național de formare în domeniul securității nucleare;

- Servicii de asistență tehnică pentru gestionarea ciclului de viață al echipamentelor de siguranță nucleară și
- Servicii de sprijin științific pentru furnizarea de expertiză, analiză, cercetare și dezvoltare în domeniul siguranței nucleare.

Modulele de învățare online ale AIEA în domeniul securității nucleare, bazate pe publicațiile din colecția „Siguranță nucleară” a AIEA și pe alte documente de orientare, sunt utilizate pentru a completa cursurile de formare față în față și sprijină eforturile de asigurare a competenței, a aptitudinilor și a unei culturi solide în materie de siguranță nucleară. Modulele de e-learning vizează o gamă largă de profesioniști cu responsabilități în materie de siguranță nucleară și alte persoane interesate.

Componenta F va contribui la anticiparea și menținerea modulelor de e-learning în materie de siguranță nucleară și la sprijinirea statelor în eforturile lor de a dezvolta cursuri de formare eficiente și durabile în domeniul securității nucleare și a statelor care doresc să înființeze și să opereze un NSSC.

Rezultatul nr. 1: Dezvoltarea și întreținerea materialului de învățare online pentru cursurile de formare în domeniul siguranței nucleare

Activități preconizate pentru rezultatul nr. 1:

- Elaborarea de cursuri de e-learning, inclusiv traduceri,
- Revizuirea și întreținerea cursurilor de e-learning.

Rezultatul nr. 2: Capabilitățile de dezvoltare și punere în aplicare a formării în domeniul siguranței nucleare și de gestionare a resurselor umane sunt consolidate. Are loc un schimb de experiență și de bune practici în domeniul formării în materie de siguranță nucleară.

Activități preconizate pentru rezultatul nr. 2:

- Ateliere internaționale și regionale, inclusiv traduceri.